

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.9.2016 r.
COM(2016) 596 final

2016/0278 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem, oraz w sprawie zmiany dyrektywy 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Przyjęcie proponowanej dyrektywy spowoduje dostosowanie prawa unijnego do międzynarodowych zobowiązań Unii na mocy Traktatu z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem („traktat z Marrakeszu”).

Traktat z Marrakeszu został przyjęty w 2013 r. na forum Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) w celu ułatwienia dostępności i transgranicznej wymiany książek i innych materiałów drukowanych w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym na całym świecie. Traktat został podpisany przez Unię¹ w kwietniu 2014 r. Nakłada on na strony obowiązek określenia wyjątków i ograniczeń praw autorskich i pokrewnych na potrzeby osób niewidomych, słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem i umożliwia transgraniczną wymianę kopii książek w specjalnych formatach, w tym książek mówionych, oraz innych materiałów drukowanych między państwami, które są stronami traktatu. Unia podjęła więc polityczne zobowiązanie do wykonania postanowień Traktatu, które zostało od tego czasu jeszcze wzmocnione zarówno przez Radę, jak i Parlament Europejski. Oddzielnie Komisja przedstawiła wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie ratyfikacji traktatu z Marrakeszu przez UE w październiku 2014 r. W maju 2015 r. Rada złożyła do Komisji wnioski na podstawie art. 241 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w którym podkreśliła swoje pełne zaangażowanie na rzecz szybkiego wejścia w życie traktatu z Marrakeszu i wezwała Komisję do niezwłocznego przedstawienia wniosku ustawodawczego mającego na celu zmianę unijnych ram prawnych zgodnie z Traktatem.

Beneficjenci traktatu z Marrakeszu, tj. osoby niewidome, słabowidzące lub osoby z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem („beneficjenci”) napotykają liczne przeszkody w dostępie do książek i innych materiałów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi. Szacuje się, że dostępność książek w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem wynosi między 7 %² a 20 %³ pomimo faktu, że technologia cyfrowa znacznie ułatwia publikowanie w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym⁴. Formaty umożliwiające dostęp osobom niepełnosprawnym obejmują np. druk alfabetem Braille’a, duży druk, książki elektroniczne i książki mówione ze specjalną nawigacją, audiodeskrypcję i transmisje radiowe.

¹ Decyzja Rady 2014/221/UE z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Traktatu z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, niedowidzącym i cierpiącym na inne zaburzenia odczytu druku (Dz.U. L 115 z 14.4.2014, s. 1).

² LISU dla Royal National Institute of Blind People (RNIB, Królewski Narodowy Instytut Niewidomych), *Availability of accessible publications – 2011 update* (Dostępność publikacji w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym – aktualizacja 2011 r.), październik 2011 r.

³ Catherine Meyer-Lereculeur, *Exception ‘handicap’ au droit d’auteur et développement de l’offre de publications accessibles à l’ère numérique* [Wyjątek w prawie autorskim związany z niepełnosprawnością i oferta publikacji w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym w erze cyfrowej], maj 2013 r.

⁴ Dane odnoszą się do dostępności w niektórych, lecz nie wszystkich formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym.

Celem proponowanej dyrektywy jest zwiększenie dostępności utworów i innych chronionych przedmiotów, np. książek, czasopism, gazet, magazynów oraz innych tekstów pisanych, partytur muzycznych i innych materiałów drukowanych, w tym w formie dźwiękowej, w formatach, które umożliwiają dostęp beneficjentom. Dyrektywa zapewni, aby wszyscy beneficjenci i organizacje o charakterze niezarobkowym zajmujące się zaspokajaniem ich potrzeb mogły powoływać się na obowiązkowy i zharmonizowany wyjątek w prawie autorskim i prawach pokrewnych w obrębie Unii. Umożliwi to wykonywanie w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym kopii utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które zostały już opublikowane lub udostępnione, inaczej niedostępnych osobom niepełnosprawnym. Proponowana dyrektywa wprowadziłaby odpowiednie zmiany do obowiązujących unijnych ram legislacyjnych oraz zagwarantowała możliwość rozpowszechniania i udostępniania w całej Unii kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym sporządzonych w jednym z państw członkowskich. W odniesieniu do obowiązków nałożonych przez traktat z Marrakeszu w zakresie transgranicznej wymiany kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym między Unią a państwami trzecimi będącymi stronami traktatu, niniejsza dyrektywa powinna być odczytywana razem z rozporządzeniem [...].

Proponowana dyrektywa jest także zgodna ze zobowiązaniami Unii wynikającymi z Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych. UE jest związana konwencją od stycznia 2011 r. na mocy decyzji Rady 2010/48/WE⁵. Przepisy zawarte w konwencji stały się zatem integralną częścią porządku prawnego Unii. Prawo dostępu do informacji oraz prawo osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w życiu kulturalnym na równi z innymi są zapisane w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Artykuł 30 konwencji zobowiązuje jej strony do podejmowania wszelkich odpowiednich kroków, zgodnie z prawem międzynarodowym, aby przepisy chroniące prawa własności intelektualnej nie stanowiły nieuzasadnionej i dyskryminacyjnej bariery w dostępie osób niepełnosprawnych do materiałów w dziedzinie kultury. W swoich uwagach końcowych na temat wstępnego sprawozdania Unii Europejskiej⁶, przyjętych w dniu 4 września 2015 r., Komitet Narodów Zjednoczonych ds. praw osób niepełnosprawnych zachęca Unię do podjęcia wszelkich odpowiednich środków w celu możliwie jak najszybszego wdrożenia traktatu z Marrakeszu.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Unia przyjęła szereg dyrektyw w obszarze praw autorskich i praw pokrewnych, które dają pewność prawa oraz wysoki poziom ochrony podmiotów praw autorskich. Prawa, które są istotne dla proponowanej dyrektywy, są obecnie ujednolicone w dyrektywie 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów prawa autorskiego i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym („dyrektywa 2001/29/WE”)⁷; w dyrektywie 2006/115/WE w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej⁸; w dyrektywie 96/9/WE w sprawie ochrony prawnej baz

⁵ Decyzja Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35).

⁶ CRPD/C/EU/CO/1, dostępne pod adresem: http://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CRPD/Shared%20Documents/EUR/CRPD_C_EU_CO_1_21617_E.doc.

⁷ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10).

⁸ Dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 28).

danych⁹ oraz w dyrektywie 2009/24/WE w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych¹⁰.

W prawie Unii określono także w odniesieniu do tych praw szereg wyjątków lub ograniczeń, które zezwalają, pod pewnymi warunkami i w celu osiągnięcia niektórych celów polityki, na wykorzystywanie treści bez zgody podmiotu praw. Potrzeby w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych zostały w tym kontekście uznane i zadbane o ich zaspokojenie w szczególności w art. 5 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2001/29/WE. Przepis ten pozwala państwom członkowskim na ustanowienie wyjątków i ograniczeń w odniesieniu do praw autorskich i pokrewnych na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem, w odniesieniu do zastosowań, które odnoszą się bezpośrednio do niepełnosprawności, są pozbawione charakteru handlowego i pozostają w ramach zakresu, który wynika z konkretnej niepełnosprawności. Zgodnie z wymogami traktatu z Marrakeszu wyjątek zastosowany w proponowanej dyrektywie będzie obowiązkowy dla państw członkowskich i będzie miał zastosowanie do praw, które zostały zharmonizowane na poziomie Unii i które są istotne dla tworzenia i rozpowszechniania kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym, zgodnie z definicją zawartą w traktacie z Marrakeszu. Wyjątek uzupełnia istniejące dobrowolne wyjątki bądź ograniczenia przewidziane w art. 5 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2001/29/WE poprzez wprowadzenie obowiązkowego wyjątku na rzecz beneficjentów, który będzie oddziałował na całym rynku wewnętrznym.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Celem przyjęcia niniejszej dyrektywy jest zapewnienie wszystkim beneficjentom dostępu do książek, czasopism, gazet, magazynów oraz innych tekstów pisanych, partytur muzycznych i innych materiałów drukowanych w zasadniczo takim samym stopniu, jaki mają osoby bez żadnego ograniczenia lub niepełnosprawności oraz zagwarantowanie, że do osiągnięcia tego celu zostanie wykorzystany pełny potencjał rynku wewnętrznego. W tym względzie proponowana dyrektywa jest spójna z innymi przepisami i inicjatywami podejmowanymi na poziomie unijnym w celu „opierania się na sile jednolitego rynku i wykorzystania jego potencjału w pełni i we wszystkich aspektach”¹¹. Obejmują one wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępności stron internetowych sektora publicznego i wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności produktów i usług („wniosek w sprawie europejskiego aktu w sprawie dostępności”). W szczególności wniosek dotyczący europejskiego aktu w sprawie dostępności obejmuje zobowiązania do zapewnienia, aby usługi w zakresie książek elektronicznych świadczone na rynku wewnętrznym od daty rozpoczęcia stosowania aktu spełniały określone wymagania funkcjonalne, tak by książki te były dostępne od momentu ich wprowadzenia na rynek.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

⁹ Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz.U. L 77 z 27.3.1996, s. 20).

¹⁰ Dyrektywa 2009/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych (Dz.U. L 111 z 5.5.2009, s. 16).

¹¹ Wytyczne polityczne przewodniczącego Komisji Europejskiej J.-C. Junckera.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Unia Europejska może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TFUE. Celem niniejszej dyrektywy jest ułatwienie dostępu do niektórych treści chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi beneficjentom traktatu z Marrakeszu w ramach rynku wewnętrznego w obszarze, który jest już zharmonizowany prawem unijnym i w związku z tym może zostać zmieniony jedynie na mocy prawa Unii. W przypadku braku interwencji Unii państwa członkowskie nie mogłyby osiągnąć tego celu. Ponadto ze względu na rozmiary i skutki działania cel ten można lepiej osiągnąć na poziomie Unii.

- **Proporcjonalność**

Zasada proporcjonalności wniosek jest zapewniona, ponieważ nie wykracza on poza to, co jest niezbędne do realizacji w obrębie Unii jej zobowiązań na mocy traktatu z Marrakeszu.

- **Wybór instrumentu**

Wybór dyrektywy jest zgodny z poprzednimi środkami w tej dziedzinie, mianowicie dyrektywą 2001/29/WE harmonizującą prawa autorów i innych podmiotów praw autorskich i wprowadzającą fakultatywny wyjątek lub ograniczenie na rzecz osób niepełnosprawnych. Proponowana dyrektywa wprowadziłaby odpowiednie zmiany do obowiązujących unijnych ram prawnych poprzez określenie nowego obowiązkowego wyjątku do odnośnych zharmonizowanych przepisów oraz zagwarantowanie możliwości rozpowszechniania i udostępniania w całej Unii kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym sporządzonych na mocy tego wyjątku w jednym z państw członkowskich. W ten sposób i ustanawiając jasne definicje, dyrektywa wprowadza jednolite podejście do zobowiązań Unii wynikających z traktatu, w tym swobodnego obiegu kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym na rynku wewnętrznym, zapewniając beneficjentom wyjątku niezbędną pewność prawa co do korzystania z zastosowań, których to dotyczy. Jednocześnie dyrektywa pozostawia państwom członkowskim pewien margines swobody w zakresie dostosowania szczególnych przepisów krajowych, na które przepisy niniejszej dyrektywy mogą mieć bezpośredni lub pośredni wpływ, np. w dziedzinie edukacji, opieki zdrowotnej i innych polityk społecznych.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Celem proponowanej dyrektywy jest wypełnienie zobowiązań międzynarodowych w odniesieniu do prawa unijnego. Retrospektywna ocena obowiązujących przepisów europejskich w tej dziedzinie nie ma zatem znaczenia i nie jest wymagana w takich okolicznościach. Uwzględniono jednak dostępne informacje na temat powiązanych przepisów europejskich, zwłaszcza wyniki konsultacji społecznych i istniejącą wiedzę specjalistyczną.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie przeprowadzono szczegółowych konsultacji z zainteresowanymi stronami do celów proponowanej dyrektywy, która wprowadza w życie przepisy ustanowione na szczeblu międzynarodowym. Szeroko zakrojone konsultacje społeczne w sprawie przeglądu przepisów UE dotyczących przepisów w zakresie praw autorskich prowadzone przez Komisję w okresie od grudnia 2013 r. do marca 2014 r. obejmowały również część dotyczącą ograniczeń i wyjątków na rzecz osób niepełnosprawnych oraz dostępu do utworów w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym i obiegu tych utworów. W tej części

konsultacji odwoływano się również do traktatu z Marrakeszu¹². Wśród innych aspektów użytkownicy końcowi, konsumenci i użytkownicy instytucjonalni (w tym organizacje zajmujące się zaspokajaniem potrzeb osób niepełnosprawnych i biblioteki) wskazali w opiniach na zróżnicowane zakresy krajowych wyjątków lub ograniczeń, przez co trudno jest uzyskać pewność prawa w przypadku wywozu i przywozu kopii utworów w formie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym wyprodukowanych na mocy krajowego wyjątku lub ograniczenia prawa autorskiego. Ci respondenci instytucjonalni uważali zgodnie, że traktat z Marrakeszu w sposób zadowalający rozwiąże te kwestie. Podmioty praw autorskich i organizacje zbiorowego zarządzania zazwyczaj były zdania, że nie ma problemów wynikających z krajowego stosowania fakultatywnego wyjątku lub ograniczenia przewidzianego w unijnych przepisach. Ponadto respondenci ci zauważali, że istniejące mechanizmy rynkowe skutecznie rozwiązują problem dostępu do utworów dla osób niepełnosprawnych. Tego poglądu nie podzielali użytkownicy końcowi, konsumenci i użytkownicy instytucjonalni.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

W fazie przygotowywania niniejszego wniosku nie pozyskiwano wiedzy specjalistycznej. Komisja uwzględniła badanie z 2013 r. dotyczące stosowania dyrektywy 2001/29/WE¹³, w którym oceniono między innymi zastosowanie w 11 państwach członkowskich dobrowolnych wyjątków lub ograniczeń w odniesieniu do osób niepełnosprawnych przewidziane w art. 5 ust. 3 lit. b) tej dyrektywy.

- **Ocena skutków**

Proponowana dyrektywa wdroży traktat z Marrakeszu w ramach rynku wewnętrznego i ma na celu dostosowanie prawa Unii do traktatu. Wytyczne w sprawie lepszego stanowienia prawa¹⁴ nie nakładają obowiązku przeprowadzenia oceny skutków, jeżeli Komisja nie dysponuje swobodą uznania co do istoty działania.

- **Prawa podstawowe**

Proponowana dyrektywa służy zapewnieniu osobom niepełnosprawnym prawa do korzystania ze środków mających zapewnić im niezależność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności, co zapisano w art. 26 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”). Ponadto dyrektywa odzwierciedla zobowiązania Unii w ramach Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Konwencja ta zapewnia osobom niepełnosprawnym prawo dostępu do informacji i prawo do udziału w życiu kulturalnym, gospodarczym i społecznym, na równych zasadach z innymi osobami. W związku z tym uzasadnione jest ograniczenie praw majątkowych podmiotów praw autorskich w świetle zobowiązań Unii wynikających z Karty¹⁵. Proponowana dyrektywa jest pierwszym zasadniczym krokiem w zapewnieniu

¹² *Report on the responses to the Public Consultation on the Review of the EU Copyright Rules* [Sprawozdanie w sprawie odpowiedzi uzyskanych w wyniku konsultacji publicznych na temat przeglądu przepisów UE dotyczących praw autorskich], lipiec 2014 r., s. 61–63. http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2013/copyright-rules/index_en.htm

¹³ *Study on the application of Directive 2001/29/EC on copyright and related rights in the information society* [Badanie dotyczące stosowania dyrektywy 2001/29/WE w sprawie praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym], grudzień 2013 r., De Wolf and partners, dostępne pod adresem: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/131216_study_en.pdf, s. 417 i następane.

¹⁴ SWD(2015) 111 final.

¹⁵ W art. 52 ust. 1 Karty dopuszcza się wprowadzenie ograniczeń w korzystaniu ze swobód gwarantowanych przez Kartę. Takie ograniczenia muszą (i) być ustanowione prawem oraz (ii) respektować istotę tych praw i wolności. Oznacza to, że (iii) ograniczenia można wprowadzać „z

takiego dostępu do informacji oraz uczestnictwa w życiu kulturalnym, gospodarczym i społecznym.

Wniosek miałby ograniczony wpływ na prawo autorskie jako prawo własności uznane w art. 17 Karty (art. 17 ust. 2)¹⁶. Należy zauważyć, że obecnie wszystkie państwa członkowskie w pewnym stopniu skorzystały z możliwości zastosowania fakultatywnych wyjątków i ograniczeń praw autorskich przewidzianych w art. 5 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2001/29/WE. Skutki proponowanej dyrektywy dla praw autorskich jako prawa własności będą zatem ograniczone do pełnej harmonizacji istniejących rozbieżnych wyjątków lub ograniczeń prawa autorskiego na rzecz osób z zaburzeniami odczytu druku, które obowiązują w państwach członkowskich.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

Europejski Obszar Gospodarczy

Akt będący przedmiotem wniosku dotyczy zagadnienia mającego znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) i dlatego jego zakres powinien obejmować EOG.

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Państwa członkowskie będą zobowiązane do wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie 12 miesięcy od jej przyjęcia. Państwa członkowskie będą musiały powiadomić Komisję o przepisach przyjętych w celu zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy i innych ważnych przepisach prawnych przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą. Komisja będzie monitorować wykonanie proponowanej dyrektywy i – zgodnie z wytycznymi dotyczącymi lepszego stanowienia prawa i nie wcześniej niż po upływie pięciu lat od daty wdrożenia – przeprowadzi ocenę dyrektywy i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu główne wnioski, którym w stosownych przypadkach będą towarzyszyły propozycje poprawek do dyrektywy. W taki sam sposób Komisja dokona oceny rozporządzenia [...]. Komisja będzie również monitorować dostępność w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym utworów i innych przedmiotów praw autorskich innych niż objęte niniejszą dyrektywą, a także dostępność utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w formatach umożliwiających dostęp osobom z innymi niepełnosprawnościami w obrębie Unii. Komisja, w terminie dwóch lat od daty transpozycji dyrektywy, przedstawi sprawozdanie w tej sprawie. W zależności od konkluzji sprawozdania znajdzie się w nim ocena potrzeby rozszerzenia zakresu niniejszej dyrektywy.

• Dokumenty wyjaśniające

We wspólnej deklaracji politycznej z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącej dokumentów wyjaśniających¹⁷ państwa członkowskie zobowiązały się do

zastrzeżeniem zasady proporcjonalności” i „wyłącznie wtedy, gdy są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób”.

¹⁶ Dz.U. C 83 z 30.3.2010, s. 389.

¹⁷ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

przedkładania Komisji, powiadamiając ją o środkach podjętych w celu transpozycji dyrektywy, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między przepisami dyrektywy a odpowiadającymi im środkami krajowymi, jeśli żądanie dodatkowych informacji jest uzasadnione. Dokumenty wyjaśniające pomogą zagwarantować, że we wszystkich krajowych systemach prawnych ustanowiono obowiązkowy wyjątek zgodnie z niniejszą dyrektywą w świetle zobowiązań Unii na mocy traktatu z Marrakeszu.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W art. 1 określono przedmiot i zakres wniosku. Proponowana dyrektywa ułatwi wykorzystywanie niektórych treści chronionych prawem autorskim bez zezwolenia podmiotu praw autorskich w sposób korzystny dla osób niewidomych, słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem.

Art. 2 zawiera definicje terminów „utwór i inne przedmioty chronione”, „beneficjent”, „kopia w formacie umożliwiającym dostęp” oraz „upoważniony podmiot”, które mają zastosowanie do celów proponowanej dyrektywy.

W art. 3 przewidziano wprowadzenie obowiązkowego wyjątku i ustanowiono konkretne sposoby korzystania dozwolone dla beneficjentów i upoważnionych podmiotów.

Art. 4 dotyczy obiegu kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym na rynku wewnętrznym. Przepis ten ma zapewnić, aby kopie w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym sporządzone na podstawie odstępstwa określonego w art. 3 mogły zostać dopuszczone do obrotu lub były dostępne w każdym państwie członkowskim.

W art. 5 określono zasady mające zastosowanie w zakresie ochrony danych osobowych.

W art. 6 określono zmiany, jakie należy wprowadzić do dyrektywy 2001/29/WE w celu zapewnienia spójności z niniejszą dyrektywą.

W art. 7 przewiduje się, że Komisja przedstawi sprawozdanie na temat dostępności na rynku wewnętrznym utworów i innych przedmiotów praw autorskich w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym oraz przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych z niepełnosprawnościami innymi niż objęte niniejszą dyrektywą.

W art. 8 zawarto ustalenia dotyczące oceny proponowanej dyrektywy, zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa.

W art. 9 określono ramy czasowe transpozycji proponowanej dyrektywy przez państwa członkowskie i wprowadzono szereg dodatkowych obowiązków, które państwa członkowskie muszą wypełnić, np. obowiązek notyfikowania Komisji głównych przepisów wdrażających proponowaną dyrektywę do prawa krajowego.

W art. 10 określono datę wejścia dyrektywy w życie, a w art. 11 stwierdzono, że jest ona adresowana do państw członkowskich.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem, oraz w sprawie zmiany dyrektywy 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁸,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia przyjęła szereg dyrektyw dotyczących praw autorskich i praw pokrewnych, które dają pewność prawa i zapewniają wysoki poziom ochrony podmiotów praw autorskich. Takie zharmonizowane ramy prawne przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i pobudzają innowacyjność, twórczość, inwestycje i produkcję nowych treści, w tym również w środowisku cyfrowym. Ich celem jest również celu promowanie dostępu do wiedzy i kultury poprzez ochronę utworów i innych przedmiotów objętych ochroną oraz poprzez dopuszczenie wyjątków lub ograniczeń, które leżą w interesie publicznym. Należy chronić właściwą równowagę praw i interesów między podmiotami praw autorskich a użytkownikami.
- (2) Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁹, dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁰, dyrektywa 2006/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²¹ oraz dyrektywa 2009/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²² harmonizują prawa podmiotów praw autorskich. W dyrektywach tych określono wyczerpujący wykaz wyjątków i ograniczeń w odniesieniu do tych praw, które pod pewnymi warunkami umożliwiają korzystanie z treści bez zezwolenia podmiotów praw autorskich, w celu osiągnięcia określonych celów polityki.

¹⁸ Dz.U. C z , s. .

¹⁹ Dz.U. L 77 z 27.3.1996, s. 20.

²⁰ Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10.

²¹ Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 28.

²² Dz.U. L 111 z 5.5.2009, s. 16.

- (3) Osoby niewidome, słabowidzące i osoby z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem nadal napotykać liczne bariery w dostępie do książek i innych materiałów drukowanych, które podlegają ochronie prawa autorskiego i praw pokrewnych. Należy podjąć działania, aby zwiększyć dostępność utworów w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym oraz poprawić obieg tych utworów na rynku wewnętrznym.
- (4) Traktat z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem („traktat”) został w imieniu Unii podpisany w dniu 30 kwietnia 2014 r.²³. Jego celem jest poprawa dostępności utworów i innych chronionych przedmiotów praw autorskich w dostępnych formatach dla osób niewidomych, słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem. Traktat z Marrakeszu zobowiązuje umawiające się strony do zapewnienia wyjątków i ograniczeń względem praw posiadaczy praw autorskich i praw pokrewnych w celu tworzenia i rozpowszechniania kopii niektórych utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym, a także umożliwienia transgranicznej wymiany takich kopii. Zawarcie traktatu z Marrakeszu przez Unię wymaga dostosowania unijnego prawa poprzez ustanowienie obowiązkowego wyjątku w odniesieniu do zastosowań, utworów i beneficjentów objętych traktatem. Niniejsza dyrektywa w zharmonizowany sposób wypełnia obowiązki, które Unia musi spełnić na mocy traktatu z Marrakeszu, w celu zapewnienia, aby środki te były stosowane jednolicie na całym rynku wewnętrznym.
- (5) Beneficjentami tej dyrektywy są osoby niewidome, osoby mające ograniczoną zdolność postrzegania lub czytania niepoddającą się korekcji w takim stopniu, aby funkcja wzroku tej osoby stała się zasadniczo równoważna z funkcją wzroku osoby nieposiadającej takiego ograniczenia lub takiej niepełnosprawności, lub osoby z ograniczoną zdolnością postrzegania lub czytania, w tym także z dysleksją, które to niepełnosprawności uniemożliwiają im czytanie dzieł drukowanych w zasadniczo takim samym stopniu jak czynią to osoby bez niepełnosprawności; bądź też osoby, które te nie są w stanie trzymać książki bądź posługiwać się nią lub też skupić wzroku bądź poruszać oczami w stopniu umożliwiającym czytanie w normalnych okolicznościach z powodu niepełnosprawności fizycznej. Celem środków wprowadzonych na mocy niniejszej dyrektywy jest poprawa dostępności książek, czasopism, gazet, magazynów oraz innych tekstów pisanych, partytur muzycznych i innych materiałów drukowanych, w tym w formie dźwiękowej, analogowych bądź cyfrowych, w formatach, dzięki którym te utwory i inne przedmioty objęte ochroną stają się dostępne dla tych osób zasadniczo w takim samym stopniu jak dla osób bez ograniczenia lub niepełnosprawności. Do formatów umożliwiających dostęp należą: druk alfabetem Braille’a, duży druk, książki mówione i książki elektroniczne oraz programy radiowe.
- (6) W dyrektywie należy zatem określić obowiązkowe wyjątki od praw, które są zharmonizowane przez prawo Unii i mają znaczenie w odniesieniu do zastosowań i utworów objętych zakresem stosowania traktatu z Marrakeszu. Obejmują one w szczególności prawa do zwielokrotniania utworu, jego publicznego udostępniania,

²³ Decyzja Rady 2014/221/UE z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Traktatu z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, niedowidzącym i cierpiącym na inne zaburzenia odczytu druku, (Dz.U. L 115 z 17.4.2014, s. 1).

podawania do publicznej wiadomości, dystrybucji i użyczenia, zgodnie z dyrektywą 2001/29/WE, dyrektywą 2006/115/WE i dyrektywą 2009/24/WE, a także związane z nimi prawa określone w dyrektywie 96/9/WE. Zakres wyjątków i ograniczeń wymagany traktatem z Marrakeszu obejmuje również utwory w formie dźwiękowej, takie jak książki mówione, konieczne jest zatem, aby wyjątki te miały zastosowanie także do praw pokrewnych.

- (7) Zastosowania przewidziane w niniejszej dyrektywie obejmują wykonywanie kopii utworów w formie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym przez beneficjentów lub upoważnione podmioty zajmujące się zaspokajaniem ich potrzeb: organizacje publiczne bądź prywatne, w szczególności biblioteki, placówki oświatowe i inne organizacje niedochodowe, których głównym lub jednym z głównych zadań bądź misją w interesie publicznym jest służba osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem. Zastosowania te powinny również obejmować udostępnianie kopii utworów w formie umożliwiającym dostęp, na wyłączny użytek beneficjentów, przez osobę fizyczną, która czyni to w imieniu beneficjenta lub która pomaga beneficjentowi w wykonaniu tej czynności.
- (8) W ramach obowiązkowego wyjątku należy także ograniczyć prawo do zwielokrotniania utworu, tak aby umożliwić wszelkie działania, które są niezbędne w celu dokonania takiej zmiany bądź takiego przekształcenia lub dostosowania utworu lub innego przedmiotu, które umożliwiają wyprodukowanie kopii utworu w formie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym. Obejmuje to zapewnienie rozwiązań umożliwiających odczytywanie informacji w formie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym.
- (9) Wyjątek ten powinien umożliwiać upoważnionym podmiotom wytwarzanie i rozpowszechnianie w internecie i poza nim w obrębie Unii kopii utworów lub innych przedmiotów objętych niniejszą dyrektywą w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym.
- (10) Należy zapewnić możliwość, aby kopie utworów w formie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym wykonane w jednym państwie członkowskim były dostępne we wszystkich państwach członkowskich w celu zwiększenia ich dostępności na całym rynku wewnętrznym. Pozwoliłoby to ograniczyć zapotrzebowanie na zbędne wytwarzanie w formie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym kopii tego samego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną na terenie całej Unii, co zapewniłoby oszczędności i wzrost efektywności. Niniejsza dyrektywa powinna zatem zapewnić, aby kopie utworów w formie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym wytworzone jednym państwem członkowskim mogły być wprowadzane do obiegu i dostępne we wszystkich państwach członkowskich. Upoważniony podmiot powinien zatem mieć możliwość rozpowszechniania tych kopii, w internecie lub poza nim, wśród beneficjentów i upoważnionych podmiotów w innym państwie członkowskim. Ponadto upoważnionym podmiotom i beneficjentom należy zapewnić możliwość otrzymania tych kopii od każdego upoważnionego podmiotu w dowolnym państwie członkowskim.
- (11) Ze względu na szczególny charakter tego wyjątku, jego ukierunkowany zakres oraz potrzebę zagwarantowania beneficjentom pewności prawa nie należy pozwalać państwom członkowskim na nakładanie dodatkowych wymogów dotyczących zastosowania wyjątku, takich jak systemy rekompensat lub uprzednia weryfikacja

dostępności na rynku kopii w formatach umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym.

- (12) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych na mocy niniejszej dyrektywy powinno odbywać się z zachowaniem praw podstawowych, w tym prawa do poszanowania prywatności i życia rodzinnego oraz prawa do ochrony danych osobowych zgodnie z art. 7 i 9 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz być zgodne z dyrektywą 95/46/WE, która reguluje przetwarzanie danych osobowych przez upoważnione podmioty w ramach niniejszej dyrektywy i pod nadzorem właściwych organów państw członkowskich, w szczególności niezależnych organów publicznych wyznaczonych przez państwa członkowskie..
- (13) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, której stroną jest UE, zapewnia osobom niepełnosprawnym prawo dostępu do informacji i prawo do udziału w życiu kulturalnym, gospodarczym i społecznym, na równych zasadach z innymi osobami. Konwencja zobowiązuje strony do podejmowania wszelkich odpowiednich kroków, zgodnie z prawem międzynarodowym, aby przepisy chroniące prawa własności intelektualnej nie stanowiły nieuzasadnionej i dyskryminującej przeszkody w dostępie osób niepełnosprawnych do materiałów kulturalnych.
- (14) Zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej Unia uznaje i szanuje prawo osób niepełnosprawnych do korzystania ze środków mających zapewnić im samodzielność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności.
- (15) Celem przyjęcia niniejszej dyrektywy jest zapewnienie przez Unię beneficjentom dostępu do książek i innych materiałów drukowanych w formatach umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym. Niniejsza dyrektywa stanowi zatem zasadniczy pierwszy krok do poprawy dostępu osób niepełnosprawnych do utworów.
- (16) Komisja będzie monitorować skutki wprowadzenia niniejszej dyrektywy. Częścią tego procesu będzie dokonana przez Komisję ocena dostępności w formatach umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym utworów i innych przedmiotów praw autorskich, innych niż objęte niniejszą dyrektywą, a także dostępności utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w formatach umożliwiającym dostęp osobom z innymi niepełnosprawnościami. Komisja będzie bacznie śledzić rozwój sytuacji. W razie potrzeby można rozważyć zmiany zakresu niniejszej dyrektywy.
- (17) Zgodnie z dyrektywą 2001/29/WE państwa członkowskie mogą nadal ustanawiać wyjątek lub ograniczenie na rzecz osób niepełnosprawnych w przypadkach, które nie są objęte niniejszą dyrektywą.
- (18) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Przepisy niniejszej dyrektywy należy interpretować i stosować zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (19) Traktat z Marrakeszu nakłada pewne obowiązki dotyczące wymiany kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp między Unią a państwami trzecimi, które są stroną tego traktatu. Środki wprowadzane przez Unię w celu wypełnienia tych zobowiązań są zawarte w rozporządzeniu [...], które należy rozpatrywać w związku z niniejszą dyrektywą.
- (20) Cel niniejszej dyrektywy – realizacja zobowiązań Unii wynikających z traktatu z Marrakeszu w celu ułatwienia w Unii dostępu do utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi osobom niewidomym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi

zapoznajanie się z drukiem – nie może zostać osiągnięty przez państwa członkowskie działające samodzielnie, ponieważ niezbędne jest dostosowanie prawa unijnego. Ponadto ze względu na rozmiary i skutki działania cel ten można osiągnąć jedynie poprzez działania na poziomie Unii. W związku z tym Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym samym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

- (21) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających²⁴ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

W niniejszej dyrektywie określa się zasady wykorzystywania niektórych utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim bez zezwolenia podmiotu praw autorskich z korzyścią dla osób niewidomych, słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznajanie się z drukiem.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „utwór i inny przedmiot objęty ochroną” oznacza utwór w postaci książki, czasopisma, gazety, magazynu lub innego tekstu pisanego, w tym partytur muzycznych, oraz związanych z nimi ilustracji, we wszelkich formach, w tym w formach dźwiękowych takich jak książki mówione, który to utwór jest chroniony prawami autorskimi lub pokrewnymi i został zgodnie z prawem opublikowany lub w inny sposób podany do publicznej wiadomości;
- 2) „beneficjent” oznacza:
 - a) osobę niewidomą;
 - b) osobę, która posiada niepełnosprawność wzroku niepoddającą się korekcji w takim stopniu, aby funkcja wzroku tej osoby stała się zasadniczo równoważna z funkcją wzroku osoby nieposiadającej takiego ograniczenia;
 - c) osobę, która ma ograniczoną zdolność postrzegania lub czytania niepoddającą się korekcji, w tym dysleksję, która w związku z tym nie jest w stanie czytać utworów drukowanych w zasadniczo takim samym stopniu, co osoby nieposiadające takiego ograniczenia lub takiej niepełnosprawności; lub
 - d) osobę, która ze względu na inną niepełnosprawność fizyczną nie jest w stanie trzymać książki bądź posługiwać się nią lub też skupić wzroku bądź poruszać oczami w stopniu umożliwiającym czytanie w normalnych okolicznościach;

²⁴

Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- 3) „kopia utworu w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym” to kopia utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną w inny sposób lub w innej formie, która zapewnia beneficjentowi dostęp do utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, w tym umożliwiającą danej osobie dostęp równie skuteczny i wygodny jak ten, z którego korzystają osoby bez niepełnosprawności wzroku lub którejkolwiek z niepełnosprawności, o których mowa w ust. 2;
- 4) „upoważniony podmiot” oznacza organizację prowadzącą na zasadzie niedochodowej jako główną działalność lub jedno ze swoich głównych działań bądź zadań leżących w interesie publicznym działalność na rzecz beneficjentów w zakresie edukacji, szkoleń, czytania adaptacyjnego lub dostępu do informacji.

Artykuł 3

Dozwolone korzystanie

1. 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie czynności konieczne do tego, aby:
 - a) beneficjent lub osoba działająca w jego imieniu sporządził lub sporządziła kopię utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym do wyłącznego wykorzystania przez beneficjenta, oraz
 - b) upoważniony podmiot sporządził kopię w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym oraz publicznie udostępniał, podawał do publicznej wiadomości, rozpowszechniał lub użyczał beneficjentowi lub upoważnionemu podmiotowi do celów wyłącznego użytku przez beneficjenta kopię w formacie umożliwiającym dostęp,nie wymagały uzyskiwania zezwolenia podmiotu jakichkolwiek praw autorskich lub praw pokrewnych utworów lub przedmiotów objętych ochroną na mocy artykułów 2, 3 i 4 dyrektywy 2001/29/WE, art. 1 ust. 1 dyrektywy 2006/115/WE oraz art. 8 ust. 2 i 3 oraz art. 9 dyrektywy 2006/115/WE, art. 4 dyrektywy 2009/24/WE oraz art. 5 i 7 dyrektywy 96/9/WE.
2. 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby kopie w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym nie naruszały integralności utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, z należytym uwzględnieniem zmian niezbędnych do udostępniania utworów w innych formatach.
3. 3. Art. 5 ust. 5 i art. 6 ust. 4 akapity pierwszy, drugi, trzeci i piąty dyrektywy 2001/29/WE mają zastosowanie do wyjątków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 4

Kopie w formacie umożliwiającym dostęp na rynku wewnętrznym

Państwa członkowskie zapewniają, aby upoważnione podmioty mające siedzibę na ich terytorium mogły wykonywać czynności określone w art. 3 ust. 1 lit. b) na rzecz beneficjenta lub upoważnionego podmiotu z siedzibą w dowolnym państwie członkowskim. Państwa członkowskie zapewniają również, aby beneficjenci lub upoważnione podmioty mające siedzibę na ich terytorium mogły uzyskać lub miały dostęp do kopii w formacie umożliwiającym dostęp od upoważnionego podmiotu mającego siedzibę w którymkolwiek państwie członkowskim.

Artykuł 5
Ochrona danych osobowych

Przetwarzanie danych osobowych prowadzone w ramach niniejszej dyrektywy odbywa się zgodnie z dyrektywą 95/46/WE.

Artykuł 6
Zmiana w dyrektywie 2001/29/WE

W dyrektywie 2001/29/WE art. 5 ust. 3 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) korzystania, które służy osobom z niepełnosprawnością, odnosi się bezpośrednio do niepełnosprawności i nie ma handlowego charakteru, w zakresie, w jakim wymaga tego dany rodzaj niepełnosprawności, bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich na mocy dyrektywy [...]”.

Artykuł 7
Sprawozdawczość

Do dnia [dwa lata po dacie transpozycji] r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiego Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie na temat dostępności dla beneficjentów utworów i innych przedmiotów praw autorskich, innych niż określone w art. 2 ust. 1 w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym, a także dostępności utworów oraz innych przedmiotów objętych ochroną w formatach umożliwiających dostęp osobom z niepełnosprawnościami innymi niż te, o których mowa w art. 2 ust. 2, na rynku wewnętrznym. Sprawozdanie zawiera ocenę zasadności zmiany zakresu niniejszej dyrektywy.

Artykuł 8
Przegląd

Nie wcześniej niż [pięć lat od daty transpozycji] Komisja przeprowadzi ocenę niniejszej dyrektywy i przedstawi główne wnioski Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, w stosownych przypadkach wraz z wnioskami dotyczącymi zmiany dyrektywy.

Państwa członkowskie dostarczają Komisji niezbędnych informacji potrzebnych do przygotowania sprawozdania z oceny i przygotowania sprawozdania, o którym mowa w art. 7.

Artykuł 9
Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia [12 miesięcy po jej wejściu w życie] r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 10
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 11
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący